

Avinor AS
Postboks 150
2061 Gardemoen

Saksbehandler:

Jørgen Remmen

Tilsynsrapport

Tilsyn ved Avinor AS med lufthavner i Troms og Finnmark

Kontrollnummer: 2019.042.I.FMTF

Kontaktpersoner ved tilsynet:

Fra Avinor:
Ingvild Helland

Fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark:
Jørgen Remmen
Magnus Jakola-Fjeld

Resultater fra tilsynet

Denne rapporten omhandler resultatet fra flerdagstilsynet ved Avinor AS på lufthavnene i Troms og Finnmark (26. juni – 11. september 2019). Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Troms og Finnmark avdekket 3 avvik og ga 2 anmerkninger etter tilsynet.

Avvik:

- Virksomheten har ikke oppført ansvarlige – og frister for oppfølging av tiltak i miljørisikoanalysen.
- Virksomheten har ikke satt akseptkriterier for teknisk tilstand av tanker, rør etc. mangler
- Virksomheten kan ikke vise til evaluering av beredskapsøvelser

Anmerkninger:

- Virksomhetens miljørisikovurdering hadde mangler
- Miljørisikovurderingen var på overtid i forhold til krav om årlig revidering

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter tilsynet er nærmere beskrevet på side 4.

16. oktober 2019
dato

Per Kristian Krogstad
seksjonsleder

Jørgen Remmen
overingeniør

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Avinor AS	
Organisasjonsnummer: 985198292	Eies av: Avinor AS
Bransjenummer (NACE-kode): 52.230 - Andre tjenester tilknyttet lufttransport	

Kontrollert enhet

Lufthavner i Troms og Finnmark:	Anleggsnummer:
Vadsø lufthavn	2003.0071.01
Alta lufthavn	2012.0002.02
Brannøvingsfelt Alta lufthavn	2012.0022.01
Sørkjosen lufthavn	1942.0033.01
Berlevåg lufthavn	2024.0002.01
Båtsfjord lufthavn	2028.0023.01
Hammerfest lufthavn	2004.0104.01
Hasvik lufthavn	2015.0011.01
Honningsvåg lufthavn	2019.0034.01
Kirkenes lufthavn	2030.0112.01
Brannøvingsfelt Kirkenes lufthavn	2013.0103.01
Lakselv lufthavn	2020.0012.02
Brannøvingsfelt Lakselv lufthavn	2020.0051.01
Mehamn lufthavn	2023.0002.02
Tromsø lufthavn	1902.0053.02
Brannøvingsfelt Tromsø lufthavn	1902.0053.03
Vardø lufthavn	2002.0031.01
Kommune: Flere	Fylke: Troms og Finnmark
Anleggsaktivitet: Flyplass og brannøvingsplass	

2. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Tilsynet er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48

Tema for tilsynet

- Miljørisiko
- Driftsrutiner og overvåkningstiltak
- Barrierer
- Inspeksjon og vedlikehold
- Beredskap
- Utslipp

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under tilsynet og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under tilsynet og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under tilsynet, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter tilsynet

Avinor AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Avinor **innen 15. januar 2020** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmtfpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Troms og Finnmark.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 5. april 2019. Virksomheter skal betale gebyr for tilsyn utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av tilsynet. Gebyrsatser for tilsyn av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Avinor AS få et gebyr på **kr 180 500,-** for flerdagstilsynet, jf. forurensningsforskriften § 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for flerdagstilsyn. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Troms og Finnmark. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få

oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Troms og Finnmark (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under tilsynet:

Avvik 1

Virksomheten har ikke oppført ansvarlige – og frister for oppfølging av tiltak i miljørisikoanalysen.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 18-5 *Generelle tiltak*. Forskrift om helse-, miljø og sikkerhetstiltak i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 2. ledd punkt 6.

Kommentarer:

Ved lufthavnene *Tromsø, Sørkjosen, Hammerfest og Honningsvåg* kunne ikke Avinor dokumentere at ansvar og frister for oppfølging av miljørisikoanalysen var satt. For å sikre god miljøstyring skal det framgå i miljørisikoanalysen hvem som er ansvarlig for oppfølging av frister og tiltak.

Avvik 2

Virksomheten har ikke satt akseptkriterier for teknisk tilstand av tanker, rør etc. mangler.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 18-6 punkt d) *Teknisk tilstand og vedlikehold*.

Forskrift om helse-, miljø og sikkerhetstiltak i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 2. ledd punkt 7.

Kommentarer:

Avinor kunne ikke vise til dokumentasjon hvor det framgår at det er etablert akseptkriterier for teknisk tilstand av tanker, rør og annet tankrelatert utstyr.

Tankforskriften krever at tankanlegg og de tekniske barrierene til enhver tid skal ha en tilfredsstillende tilstand for å forebygge forurensning. Det skal utarbeides kriterier for hva som regnes som tilfredsstillende teknisk tilstand. For å opprettholde en tilfredsstillende teknisk tilstand, skal det etableres og gjennomføres et forebyggende vedlikeholdsprogram for utstyr som kan påvirke fare for forurensning. Slikt utstyr er for eksempel alle tanker, rør, nivåmåler, påfyllingsrør mm.

Det ble opplyst på tilsynet at det ikke finnes skriftlige rutiner som beskriver kriterier for hva som er tilfredsstillende tilstand for Avinor sine tanker.

Avvik 3

Virksomheten kan ikke vise til evaluering av beredskapsøvelser.

Avvik fra:

Forskrift om begrensnng av forurensning (forurensningsforskriften) § 18-7 *Beredskap*.

Kommentarer:

Tankforskriften krever at det skal foreligge en beredskapsplan som gir en beskrivelse av beredskapen, herunder organisering, innsatsplaner, personell og deres kompetanse, opplæring, samt type og mengde materiell. Bedriftens beredskap skal utprøves/testes minst en gang hvert år.

Avinor kunne ikke vise til rapporter fra øvelser som er gjennomført de siste årene hvor det er gitt en oppsummering av øvelsene med resultater / konklusjoner og eventuelle anbefalinger.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under tilsynet:

Anmerkning 1

Virksomhetens miljørisikovurdering hadde mangler.

Kommentarer:

Under flerdagstilsynet ble det avdekket en del mangler i enkelte miljørisikovurderinger med hensyn til risikovurderingen av tanker og tankrelatert utstyr. Det fremgikk av miljørisikovurderingen for Hasvik lufthavn at det innenfor tanklagringsområdet var et sluk, men man kjenner ikke til hvor sluket leder og om det går via en oljeutskiller eller annen tilsvarende innretning. Det var også uvisst hvor stor volumkapasitet enkelte barrierer hadde (Hasvik lufthavn). Noen miljørisikovurderinger manglet sårbarhetsklasser (Alta lufthavn, Mehamn lufthavn).

Anmerkning 2

Miljørisikovurderingen var på overtid i forhold til krav om årlig revidering.

Kommentarer:

Under flerdagstilsynet kom det frem at flere miljørisikovurderinger ikke var evaluert innen 12 måneders fristen. Bestemmelsen krever at miljørisikovurderingen evalueres minst en gang per år (hver 12 mnd.) for å sjekke at den fremdeles beskriver de aktuelle forhold i bedriften som kan påvirke miljørisikoen fra tankanlegget. Hensikten med denne årlige gjennomgangen er å forsikre seg om at analysen fortsatt er gyldig.

8. Andre forhold

I beredkapsplanene for alle lufthavnene står det forskjellig og feil kontaktinfo til Fylkesmannen. Riktig adresse til Fylkesmannen i Troms og Finnmark er fmtfpost@fylkesmannen.no, mens korrekt telefonnummer er 78 95 03 00.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for tilsynet var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Miljørisikoanalyser pr. lufthavn, inkl. informasjon om tankanlegg (13 stk.)
- Organisasjonskart (1 stk.)
- Driftsrutiner, prosedyrer og instruksjoner (14 stk.)
- Beredskap – sentrale dokumenter (5 stk.)
- Beredskap – lokale dokumenter pr. lufthavn (13 stk.)
- Overordnet del av internkontrollsystemet (4 stk.)
- Dokumentasjon på målesystemer for utslippskontroll - miljøovervåkning (6 stk.)
- Dokumentasjon på målesystemer for utslippskontroll - prøvetaking oljeutskillere (8 stk.)
- Unntak fra tankforskriften – brev fra Miljødirektoratet 27.09.2018